

סקירה כללית

5 סוגי פגימות שיש לכולן אותו שיעור: דהיינו כדי שתחגור בו צפורן

1. כדי פגימת אבן מהמזבח (הערה: סיד המזבח יש לו שיעור גדול יותר)
2. סכין לשחיטה
3. עצם של קרבן פסח
4. אוזן בכור
5. מום בקדשים

סקירה כללית

לגבי שוחט שלא הראה סכינו לחכם – מה עושים תלוי האם בבדיקה אח"כ נמצאה סכינו יפה או פגומה

מקרה

טבח שלא הראה את סכינו לחכם

תת-מקרה - 1

נמצא סכינו יפה

דין

משמתינן ליה

תת-מקרה - 1

נמצא סכינו פגומה

דין

מעבירים מאומנותו

וגם – מחלקת:

- ומכריזים שבשרו טריפה (יכול למכור לגוי)
- מערבים פרש בבשרו כדי שלא יוכל אפילו למכור לגוי

סקירה כללית

אסורים רק אם מחוברים. ובשן אפילו בתלוש אם יש יותר משן אחת.

משנתנו

בכל שוחטין חוץ מ...והשינים והציפורן, ממפני שהן חונקין

הגבלה

יש מקרים שהם כשרים:

- צפורן תלוש
- שן תלוש וגם שיש רק שן אחת

סקירה כללית

למרות שבמשנתנו כתוב "ב"ה מכשירין" – זהו רק שאינו נבילה – אך אוסרים באכילה גזירה הולכה אטו הובאה. הגמרא מנסה להוכיח את זה מניסוח המשנה אך דוחה את זה. לא ניכנס לזה.

נתון

מגל קציר יש לו שיניים מאד כפופות
ולכן בדרך הליכתה אינה קורעת את הסימנים
אבל בדרך חזרתה כן קורעת

משנתנו

השוחט במגל קציר בדרך הליכתה
ב"ש פוסלין
וב"ה מכשירין

הגבלת משנתנו

ב"ה רק מכשירים שאינו נבילה
אך אוסרים לאוכלו
מטעם גזירה הולכה אטו הובאה

סקירה כללית

במשנתנו מופיעה מחלקת בשחט רוב בתוך הטבעת הגדולה (ומיעוט הגרים למעלה ממנו) האם כשר.
 יש שיטות נוספות בברייתא.
 נציג את הקטעים בקנה
 ולאחר מכן טבלה עם הערות שוליים להציג ולהבהיר את כל השיטות.

רקע

הקטעים בקנה – החל מלמעלה:

1. משיפוי כובע ולמטה – יש "חיטים" בקנה ליד שיפוי הכובע
2. טבעת העליונה - מקיפה לגמרי את הקנה
3. שאר הטבעות – מקיפות רק את רוב הקנה

מקרה / דין - מחלקת

				שיטות:
ר' חנינא בן אנטיגנוס ³	ר' יוסי ברבי יהודה ¹	רב ושמואל ²	רבנן ¹	מקרי שחיטה
			פסולה	שחט משיפוי כובע ולמטה (יותר גבוה מטבעת הגדולה ו"שייר בחיטי" דהיינו שלא שחט לגמרי למעלה מהחיטים)
כשרה ⁴	פסולה	פסולה	פסולה	שחט בטבעות התחתונות (המקיפות רק את רוב הקנה)
כשרה	כשרה	פסולה ⁵	פסולה	שחט בטבעת הגדולה רובו ⁶ (העליונה המקיפה אל כל הקנה) ובמעוט האחרון הגרים למעלה
כשרה	כשרה	כשרה	כשרה	שחט בטבעת הגדולה כולו

הערות שוליים

- ¹ שתי השיטות המופיעות במשנתנו (וגם בברייתא)
- ² סוברים חלקית כרבי יוסי ברבי יהודה
- ³ מופיע רק בברייתא

ההלכה כ(רבי חנינא בן אנטיגנוס לפי) רבי יוחנן.

נציג החל מהכי למעלה (הכי מתיר):

- ר"ל: הכובע כולו עד חודו למעלה
- ר"י: משיפוי כובע ולמטה – היינו נמי "שייר בחיטי" (חתך את החטים)
- מר בר רב אשי ורב פפי לפי הביאור הראשון: מתחת לחיטי
- רב פפי לפי הביאור השני: פסול אפילו מתחת לחיטי

5

- יש מקומות בבבל שהחמירו כרב ושמואל ויש מקומות שהקילו.
 - בא"י (בכל מקום שם) הקילו.
 - רבי זירא עלה מבבל (מאזור של רב ושמואל) לא"י, ואז התחיל להקל כבני א"י
- קושיא:** הלא נותנים עליו חומרות של מקום שיצא משם (ושל מקום שהלך לשם)

תירוצים:

1. מבבל לא"י אפשר להקל כא"י כיון שבבל כפופה לא"י (לקידוש החודש ולעיבור השנה)

2. רבי זירא התכוון להישאר בא"י, לא לחזור לבבל

6 בסוגיה הבאה יש 2 לישנות ביזו מקרה מדובר (שחולקים רבנן וריב"י) – באיזו קודם: שחיטת רוב או הגרמת מיעוט